

SŁOWO WSTĘPNE

Rok 2009 jest wyjątkowy dla problemów wodnych i gospodarki wodnej. W końcu marca odbyło się Światowe Forum Wodne w Istambule, podczas którego wskazano na zagrożenie deficytem wodnym obszarów zamieszkiwanych przez połowę mieszkańców Ziemi. Niedostatek zasobów wodnych, nazywany także kryzysem wodnym, jest równie poważny, jak powszechnie znane kryzysy: żywnościowy, energetyczny czy ekonomiczny. Kryzys wodny wiąże się z notowanymi zmianami klimatu, które w naszym kraju polegają głównie na dynamizacji zjawisk meteorologicznych. Poważnym problemem w skali świata jest również degradacja stanu chemicznego i bakteriologicznego wód podziemnych, wykorzystywanych do zaopatrzenia w wodę ludności. Wprawdzie niezbędne ilości wód dla jednego mieszkańca są podawane jako kilka litrów na dobę, jednakże do normalnego funkcjonowania ludzi i zapewnienia im miejsc pracy, zarówno na obszarach zurbanizowanych, jak i rolniczych, zapotrzebowanie na wodę przekracza 1200 l/d.

Gospodarowanie wodą w Polsce wymaga uwzględnienia wdrażanych dyrektyw Unii Europejskiej, zwłaszcza Ramowej Dyrektywy Wodnej i jej dyrektywy córki – W sprawie zanieczyszczenia wód podziemnych... Cel określony w polityce wodnej UE dotyczy głównie utrzymania i poprawy stanu ilościowego oraz chemicznego wód powierzchniowych i podziemnych. Podpisane przez Polskę umowy i konwencje międzynarodowe zobowiązują nas do stałej współpracy, zwłaszcza z krajami sąsiadującymi, w tym także z krajami wspólnego zlewiska Bałtyku, w ramach Bałtyckiego Planu Działań. Rola specjalistów od wód podziemnych w programach ekologicznych jest dotychczas zbyt mała, dotychczasowa współpraca międzynarodowa powinna być znacznie wzmocniona.

Niniejszy tom *Biuletynu Państwowego Instytutu Geologicznego* jest w całości poświęcony aktualnym problemom, które stanowią przedmiot zainteresowań polskiej hydrogeologii w wymiarze naukowym oraz aplikacyjnym. Jest to już XIV z kolei wydawnictwo, które prezentuje wyniki zainteresowań badawczych i praktycznych środowiska polskich hydrogeologów. Pierwsza publikacja z tego cyklu ukazała się dwadzieścia dziewięć lat temu. Dodajmy, że wszystkie dotychczas wydane tomy towarzyszyły cyklicznie organizowanemu Ogólnopolskiemu Sympozjum „Współczesne problemy hydrogeologii”. Jest to swoiste forum środowiska hydrogeologów polskich, które jest znakomitą okazją do przedyskutowania prezentowanych wyników prac, w gronie 200–250 uczestników, dzięki czemu publikacja i jej autor nie pozostają anonimowi czy niezauważeni.

Cechą charakterystyczną niniejszego wydawnictwa jest rozległość podejmowanej problematyki. W niniejszym tomie zamieszczono 78 artykułów, z których zdecydowana większość prezentuje oryginalne wyniki badań oraz przemyślenia wynikające z wieloletnich i ugruntowanych w praktyce doświadczeń ich autorów. Wśród prezentowanych problemów dominują zagadnienia związane z szeroko pojętą hydrogeochemią i hydrogeologią środowiskową oraz modelowaniem numerycznym przepływu wód i transportu masy. Uwagę czytelnika zapewne zwróci fakt, że znaczna część prac eksponuje aspekty metodyczne w badaniach hydrogeologicznych. Jest to interesujący i pożądany kierunek myślenia i prowadzenia badań w polskiej hydrogeologii w warunkach rosnącej konkurencji oraz we współpracy międzynarodowej.

Ukazanie się niniejszego tomu jest przede wszystkim zasługą Autorów, którzy zechcieli wyniki swych prac zaprezentować, a także Recenzentów, którzy w nader krótkim czasie przygotowali wnikliwe recenzje artykułów. Wszystkim Państwu wyrażamy wdzięczność i należny szacunek. Szczególne słowa podziękowania kierujemy do zespołów zaangażowanych w przygotowanie prac i ich druk. Są to pracownicy Zakładu Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Uniwersytetu Śląskiego: *dr dr Andrzej J. Witkowski, Hanna Rubin i mgr Dorota Grabala*, a także pracownicy Zakładu Publikacji Państwowego Instytutu Geologicznego: *mgr mgr Janina Małecka, Teresa Lipniacka i Anna Maziarz*. Szczególne podziękowania kierujemy również do Dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego – *doc. dr. hab. Jerzego Nawrockiego* i Dyrektora ds. państwowej służby hydrogeologicznej – *dr. Lesława Skrzypczyka* za okazaną pomoc i wsparcie.

Przekazując niniejszy tom *Biuletynu PIG* wyrażamy przekonanie, że przyniesie on satysfakcję Autorom artykułów, ale przede wszystkim czytelnikom, i będzie świadectwem stanu badań nad wodami podziemnymi i rozwojem hydrogeologii w Polsce.

Andrzej Kowalczyk, Andrzej Sadurski